

Kjære kunde,
følgende instruksjoner vil hjelpe deg med å legge et
vakkert og slitesterkt Bolon Woven Design-gulv.

Index

4 GENERELL KONTROLL OG KLARGJØRING AV UNDERGULVET

5 FORURENSNINGER

5 SPREKKER

5 UTILSTREKkelig OVERFLATESTYRKE

5 PRIMER

6 GULVVARME

6 UREGELMESSIGHETER I OVERFLATEN

6 KLIMATISKE FORHOLD

7 FUKTIGE OVERFLATER

8 INSTALLASJONSMETODER OG -INSTRUKSJONER

10 TRINNVIS FREMGANGSMÅTE

12 GARANTI

13 DIVERSE

OK VENNER,
NÅ KJØR VI!

Generell kontroll og klargjøring av undergulvet

Det er svært viktig å kontrollere undergulvet før du påbegynner arbeidet. Generelt bør undergulvene kontrolleres i henhold til landsspesifikke standarder eller forskrifter. Dette kan omfatte følgende vurderingskriterier:

- Er undergulvet forurenset, for eksempel av olje, voks, lakk eller malingrester?
- Har undergulvet sprekker?
- Er undergulvet tilstrekkelig solid, formstabil og trykkfast?
- Er undergulvet tørt nok?
- Er undergulvets overflate porøs eller ru?
- Er det noen områder som er svært ujevne?
- Er høyden på undergulvet riktig i forhold til de tiliggende bygningsdelene?
- Finnes det en oppstartsprotokoll for gulvvarme tilgjengelig?
- Er de klimatiske forholdene egnet, dvs. undergulvet og rommets temperatur og luftfuktigheten i rommet?

Hvis det oppdages mangler under inspeksjonen av undergulvet, skal disse rapporteres skriftlig til klienten.

UTILSTREKkelig OVERFLATESTYRKE

Tilstrekkelig overflatestyrke er en svært viktig forutsetning for at Bolon-gulvet skal fungere og holde seg pent over tid. Underlagets overflate må utgjøre en solid konstruksjon sammen med de andre bygningselementene. Dette testes med den såkalte ripetesten eller ved hjelp av strekktester (måling av limets strekkfasthet). Hvis strekkfastheten etter målingen viser seg å være mindre enn 1 N/mm, må overflaten forsterkes. Ved ny avretting kan utilstrekkelig overflatestyrke skyldes for lite bindemiddel (sement eller gips) i forhold til grusen/sanden som er brukt i konstruksjonen. Målingene må alltid utføres av personell med spesialopplæring som kan gi de riktige anbefalingene for hvordan man kan øke overflatestyrken med primer og avrettingsmasse.

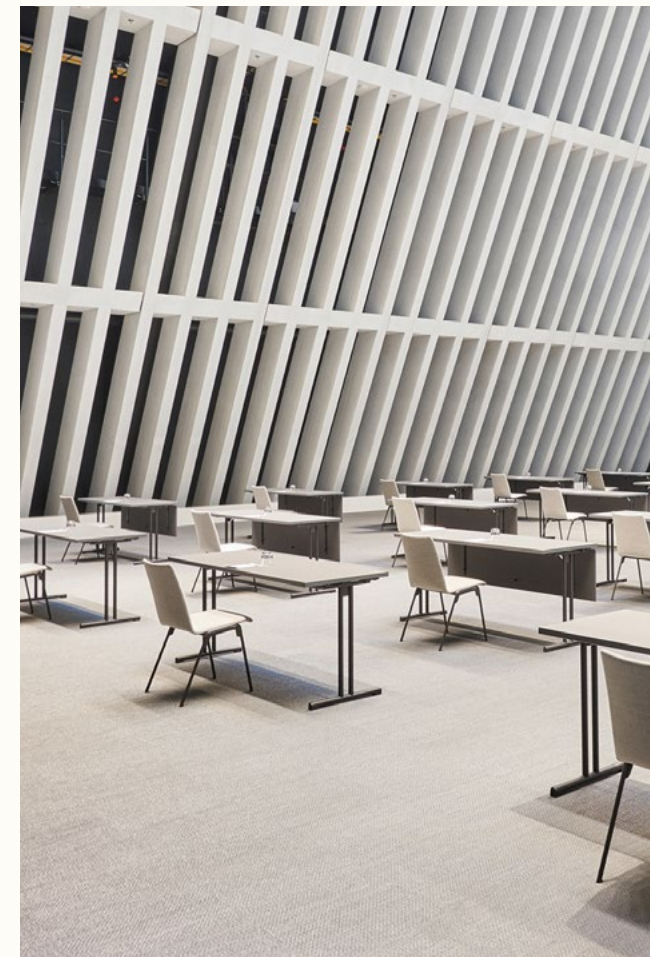

FORURENSNINGER

Urenheter (f.eks. olje, voks, gamle limrester eller avrettingsmasse, malingrester osv.) må fjernes fra undergulvet ettersom de reduserer vedheftet til materialene som skal påføres, f.eks. lim, primer og avrettingsmasse. Under visse forhold kan dette føre til at avrettingslaget flaser av. Før klargjøring og installasjon av Bolon-gulv må gulvene også rengjøres med en industristøvsuger for å sikre at de er støvfrie.

SPREKKER

Eventuelle sprekker eller falske skjøter i undergulvet må tettes godt før installasjonen begynner. Falske skjøter er bevisst plassert i gulvet. Sprekker er en form for skade og kan ha ulike årsaker. I begge tilfeller må de adskilte gulvdelene limes sammen igjen for å hindre at de beveger seg uavhengig av hverandre, noe som kan føre til synlige merker på gulvbelegget. Strukturelle ekspansjonsfuger må respekteres og kan ikke lukkes. Det er derfor nødvendig at disse skjøtene dekkes med en egnet profil.

PRIMER

Før legging av Bolon-gulv må det påføres en avrettingsmasse. Når dette skal gjøres, må undergulvet alltid være tilstrekkelig og jevnt absorberende. Absorpsjonsevnen bør fastslås ved hjelp av en vanddråpetest. Ved å påføre en primer som er tilpasset undergulvets absorpsjonsevne, reduseres risikoen for nålestikk og elefanthud. Påføring av en primer er derfor helt nødvendig, da den forhindrer at blandevannet trekkes ut av avrettingsmassen for raskt. God substansbinding forbedrer avrettingsmassens vedheft til undergulvet.

GULVVARME

Gulvvarme brukes i stadig større grad i renoveringsprosjekter. Det freses spor i gulvet som det deretter legges PVC-rør i. Disse rørene ligger vanligvis ca. 2 mm under avrettingens overflate. En jevn og solid overflate er essensielt for en ansvarlig og bærekraftig installasjon av Bolon-gulv. Kanalene må fylles med en spesiell tetningsmasse beregnet for dette formålet. Etter fylling av kanalene bør det brukes en spesiell primer for ideelt vedheft. Jevn deretter ut laget til en tykkelse på ca. 3–5 mm. Dette sikrer at gulvet er tilstrekkelig flatt, jevnt og kompakt for installasjon av Bolon-gulv. Denne lagtykkelsen sikrer også god varmefordeling. Rørene må legges slik at gulvmaterialet ikke kontinuerlig utsettes for temperaturer over 30 °C, da det ellers kan oppstå misfarging og andre endringer i materialet. Sørg for at oppvarmingsprotokollen følges.

UREGELMESSIGHETER I OVERFLATEN

Bolon-gulv skal alltid legges på et helt plant, jevnt og flatt undergulv som er helt fritt for bevegelse. Dette forhindrer ujevnheter i Bolon-gulvets overflate. Under avrettingen påføres det en avrettingsmasse. For å sikre maksimal absorpsjon og selvnivellerende egenskaper for klebing anbefales en lagtykkelse på minst 2 mm, avhengig av type undergulv og type avrettingsmasse. Ved valg av avrettingsmasse må man derfor ta hensyn til to egenskaper: best mulig flyt med størst mulig absorpsjonskapasitet.

KLIMATISKE FORHOLD

Ved installasjon av Bolon-gulv må lim og undergulv flyttes til installasjonsområdet minst 48 timer før installasjon. Dette gir disse materialene mulighet til å nå en romtemperatur på 18–25 °C. Når Bolon-gulv er blitt levert i esker på en pall, må du sørge for å fjerne eskene fra pallen og spre dem ut i ett lag på et plant underlag. Den relative luftfuktigheten må være 30–60 %. Høyere luftfuktighet fører til lenger tørketid og risiko for blemmer. På grunn av installasjonsmaterialenes herdings-, tørke- og reaksjonstider må de spesifiserte klimatiske forholdene i rommet opprettholdes før, under og opptil 7 dager etter at arbeidet med leggingen av gulvet er fullført.

FUKTIGE OVERFLATER

Sjekk at underlaget er tilstrekkelig tørt før installasjon. For høy luftfuktighet i undergulvet er en vanlig årsak til skader. Dette er grunnen til at det er svært viktig å måle fuktighetsprosenten. En første indikasjon er perioden mellom levering av undergulvet (betong eller avrettingsmasse) og tidspunktet når man begynner å legge gulvet. Jo lenger tid det går mellom ferdigstillingen av betong- eller avrettingsgulvet og leggingen av overgulvet, desto større er sjansen for at undergulvet har nådd sitt likevektsfukttinnhold. Forskjellige undergulv har ulik tørketid, avhengig av gulvets sammensetning.

Den vanligste målemetoden for å bestemme restfuktigheten i avrettingsmasser av sement- eller kalsiumsulfat er CM-måling (kalsiumkarbidmetoden). Ved denne metoden bankes det hull i avrettingsmassen med hammer og meisel. Vær forsiktig med gulvvarmekonstruksjoner. Rørene må ikke komme til skade. Når det gjelder avrettingsmasse med gulvvarme, kan installatøren av avrettingsmassen markere målepunktet ved hjelp av et flagg. Ingen varmerør må komme innenfor en radius av 10 cm rundt det markerte punktet.

Terskelverdier for CM-måling i henhold til mengde testmateriale

Type undergulv	Mengde testmateriale	Fuktighetsprosent
Sementavrettingsmasse	50 g	<2,5 % CM
Kalsiumsulfatbundet avrettingsmasse	100 g	<1,0 % CM

Fuktmålinger på betongundergulv utføres vanligvis ved hjelp av en fuktsensor i henhold til den såkalte hygrometriske metoden. Vi antar vanligvis at betong med en relativ fuktighet (RH) under 85 % eller CM-verdi under 2,5 % kan klassifiseres som klar for installasjon. Når den relative luftfuktigheten er over 85 % eller CM-verdien er over 2,5 %, finnes det løsninger på markedet slik at man likevel kan fortsette arbeidet. Hold løpende kontakt med en teknisk rådgiver for den aktuelle jobben - alle prosjekter er forskjellige.

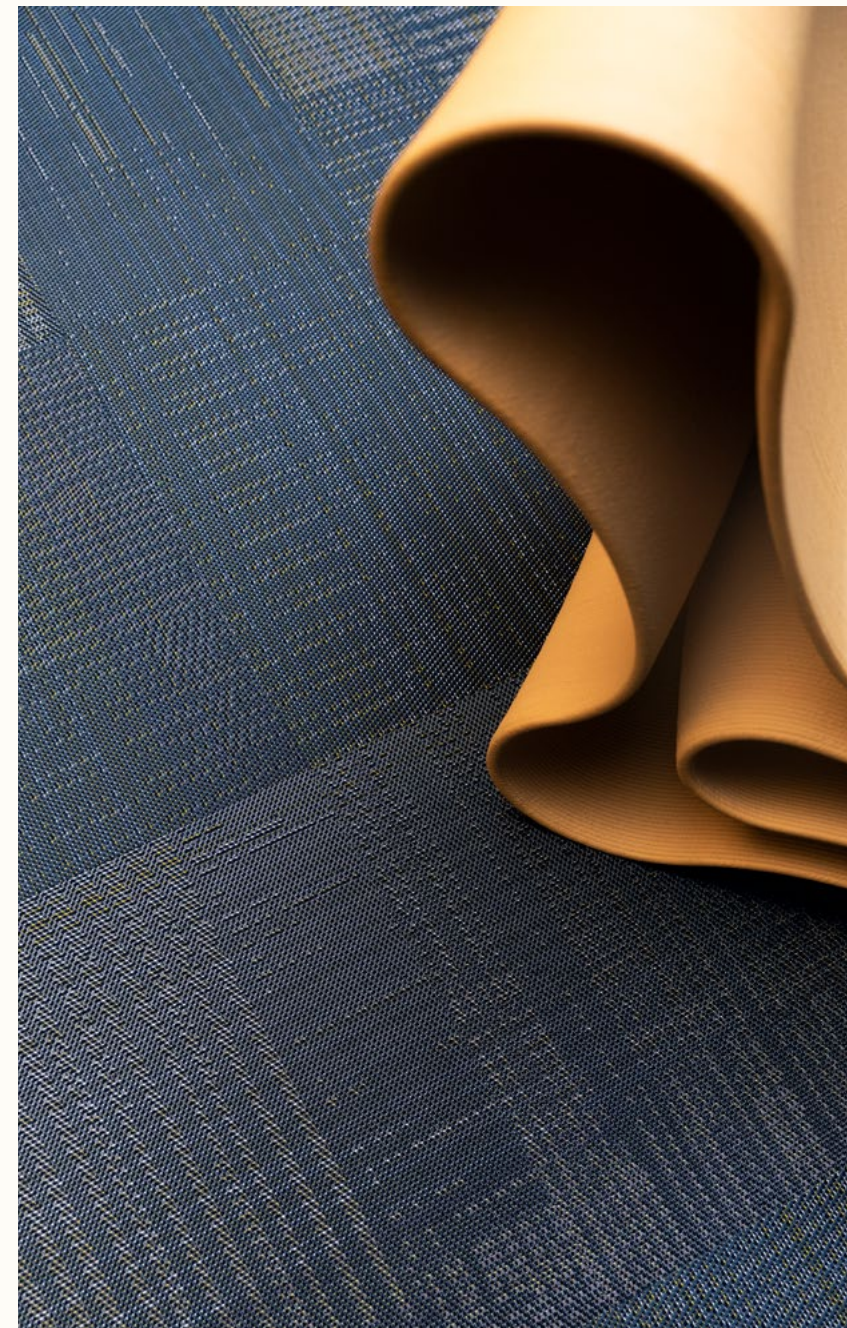
Installasjonsmetoder og -instruksjoner

INSTALLASJONSMETODER FLISER 50 X 50 CM

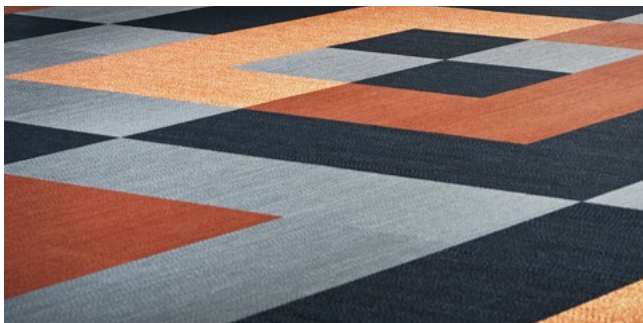
Installasjonsmetoder	Festemetode	Egnede bruksområder	Anbefalinger i henhold til leverandører
Avtakbar og utskiftbar	Klebrigggjører: Bruk en klebriggjører som er kompatibel med vinyl	På de fleste klargjorte undergulv, inkludert opphøyde undergulv	Uzin: U2100 / U2500 Mapei: Ultrabond Eco Tack4LVT / Eco Fix Thomsit: K145 / T425 Schönox: Multifix
Avtakbar og utskiftbar	Tørt lim: dobbeltsidig selvklebende tape	På de fleste klargjorte undergulv, inkludert opphøyde tilgangsgulv, med unntak av opphøyde undergulv av metall	IOBAC: Tab-its
Avtakbar og utskiftbar	Magnetisk: magnetisk på én side og tørrklebende på den andre	Opphøyde undergulv i metall	IOBAC: Magtabs
Permanent	Lim: Bruk lim som er kompatibelt med vinyl	På de fleste undergulv med unntak av opphøyde undergulv	Uzin: KE2000S / KE66 Mapei: Ultrabond Eco 375 / 380 Thomsit: K188S / K188E Schönox: Durocoll / Protect F-Ball: F44 / F45 / F49

MERK: Selv om Bolon kan foreslå et utvalg produsenter av limende eller ikke-limende produkter, kan vi ikke garantere for de oppførte produktene. Vi kan heller ikke garantere at oversikten over produkter og produsenter er fullstendig eller oppdatert. Bolon aksepterer ikke ansvar hvis noen av disse produktene ikke fungerer optimalt sammen med andre Bolon-produkter. Det er limprodusentens og gulvleggerens ansvar å sørge for at produktene som brukes, er egnet til det aktuelle bruksområdet, og at de påføres i samsvar med produsentens anbefalinger.

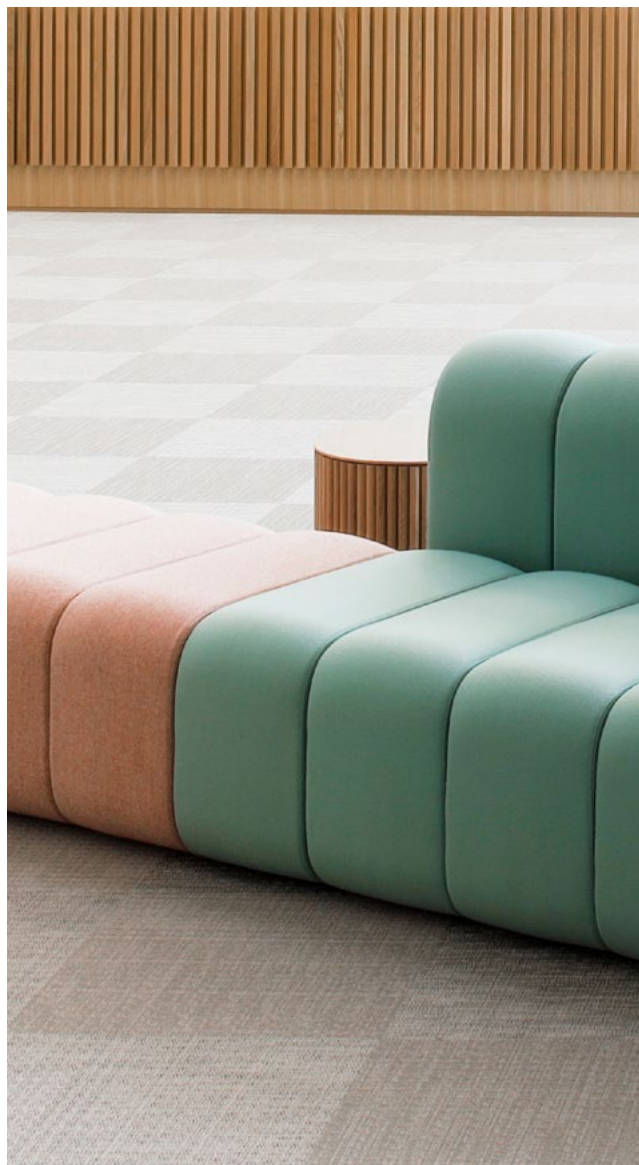
Trinnvis fremgangsmåte

LEGGEMØNSTRE MED 50 X 50 CM BOLON-FLISER

Det er trykt en pil på baksiden av hver 50 x 50 cm Bolon-flis. Disse pilene er en veiledning for leggemønsteret. Blant de ulike mulighetene anbefaler vi følgende to leggemønstre:

1 Det er vanlig å starte installasjonen fra midten av rommet og jobbe seg utover. I korridorer og små rom kan det være enklere å jobbe fra den ene siden til den andre og bruke midtlinjen som rettesnor.

2 Midtlinjen kan finnes på følgende måte: Tegn en linje fra midtpunktet mellom to av veggene. Tegn deretter en annen linje vinkelrett på den første, slik at det dannes et kryss. For å sikre at linjene er vinkelrette, kan 3:4:5-metoden brukes.

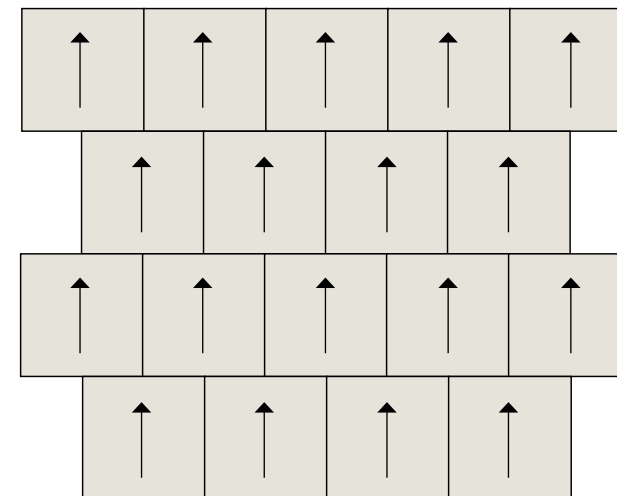
3 Begynn å legge 50 x 50 cm Bolon-fliser i midten. Jobb utover fra den første flisen, slik at det dannes en trekant. Fortsett på denne måten til den første fjerdedelen av gulvet er ferdig. Vær nøye med å følge fremgangsmåten, og sørg for at 50 x 50 cm Bolon-flisene ligger tett sammen. Hvis du ikke følger fremgangsmåten for de første flisene, vil dette påvirke hele prosessen. Når du bruker en klebriggjører, må du påføre den på et område som kan dekkes med 50 x 50 cm Bolon-fliser mens klebriggjøreren fremdeles har den rette konsistensen.

4 Ettersom det tar lenger tid å skjære kantene på 50 x 50 cm Bolon-fliser enn å legge hele 50 x 50 cm Bolon-fliser, kan det være lurt å begynne med området der det skal legges hele fliser. Etter dette kan sidene avsluttes med de tilskårne 50 x 50 cm Bolon-flisene.

5 Etter montering kjører du en skjøterulle på langs og på tvers over alle skjøter, med et minimumstrykk på 75 kg

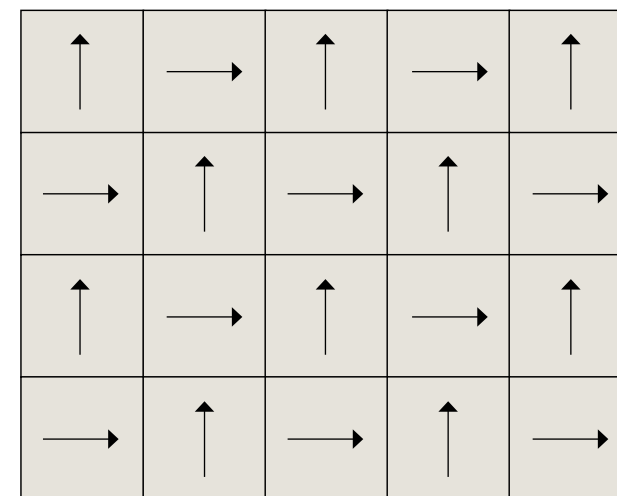
MURSTEINSMØNSTER

I dette leggemønsteret legges flisene slik at pilene på baksiden alle peker i én retning, mens fugene i den andre raden forskyves med 25 cm.

SJAKKRUTEMØNSTER

I dette leggemønsteret legges flisene slik at pilene som er trykt på baksiden, vendes 90 grader og danner et sjakkruitemønster.

Garanti

Installatøren skal varsle produsenten om eventuelle defekte materialer før installasjonen påbegynnes. Innenfor rammen av produktgarantiene er produsenten ansvarlig for eventuelle materialfeil. Dette gjelder materialfeil som oppdages før eller under installasjonen. Bolon kan ikke holdes ansvarlig for dårlig håndverk eller problemer som skyldes feilaktig installasjon.

Diverse

- Etter installasjonen skal gulvet dekket til med egnet beskyttelse mot smuss og skader.
- Når det brukes gulvlist, anbefaler vi å legge disse etter at gulvet er lagt.
- Når Bolon-gulv legges i trapper, må det brukes trappeprofiler og en permanent installasjonsmetode, ikke klebriggjører eller tape.
- Hjul på kontorstoler må være av polyamid (hard type, beregnet for tekstilgulv).
- Møbelføtter må være laget av teflon, polyetylen, rustfritt stål eller lignende materiale.
- Noen typer gummi som brukes i trallehjul, inngangsmatter osv., kan forårsake misfarging i form av migrasjon. Denne typen misfarging kan ikke fjernes.
- Siden Bolon-gulv er et vevd stoff med naturlige strukturvariasjoner som gjør at lyset reflekteres på ulike måter i gulvets overflate, kan det se ut som om nyansene varierer noe.

Hvis du trenger hjelp med installasjonen av ditt Bolon-gulv,
kontakt oss på: sales.support@bolon.com